

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 82/2018-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 1. februára 2018 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza (sudca spravodajca), zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Miroslava Duriša predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného ADVOKÁT JUDr. PETER TIMKO spol. s r. o., Štefánikova trieda 6, Nitra, ktorou namieta porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Nitre sp. zn. 25 Co 439/2016 z 9. novembra 2016, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a ako neprípustnú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 7. februára 2017 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného ADVOKÁT JUDr. PETER TIMKO spol. s r. o., Štefánikova trieda 6, Nitra, ktorou namieta porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd

(ďalej len „dohovor“) rozsudkom Krajského súdu v Nitre (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 25 Co 439/2016 z 9. novembra 2016 (ďalej len „napadnutý rozsudok“).

Zo sťažnosti a z príloh k nej priložených vyplýva, že sťažovateľ bol účastníkom konania vedeného Okresným súdom Nitra (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 14 C 46/2014 v procesnom postavení žalobcu, ktorý sa žalobou proti žalovaným v 1. až 4. rade (ďalej spolu len „žalovaní“) domáhal zaplataenia v žalobe určených súm titulom pôžičky, ktorú mal poskytnúť žalovaným. Okresný súd rozsudkom sp. zn. 14 C 46/2014 z 9. mája 2016 (ďalej len „rozsudok z 9. mája 2016“) žalobu sťažovateľa zamietol. O odvolaní sťažovateľa proti rozsudku okresného súdu z 9. mája 2016 rozhodol krajský súd napadnutým rozsudkom, ktorým rozhodnutie prvostupňového súdu potvrdil ako vecne správne.

Krajský súd v napadnutom rozsudku zdôraznil, že vykonanie dôkazov výsluchom svedka [REDACTED] a účtovníctvom obchodnej spoločnosti [REDACTED] bolo nadbytočné, keďže by neprispelo k objasneniu prejednávanej veci. Sťažovateľ sa s týmto názorom krajského súdu nestotožňuje a uvádza, že *„žiadny v navrhnutých (ale súdmi odmietnutých) dôkazov nebol samoučelný, nad rámec súdnej veci alebo šikanózne predlžujúci súdny spor. Napriek tomu súdy nechceli vidieť dôkazy prisvedčujúce žalobnému návrhu.*

Právu na spravodlivý proces nevyhnutne zodpovedá aj racionálne a vnútorne koherentné vyhodnotenie vykonaných dôkazov. Právne úsudky, ktoré súd vyvodzuje z vykonaných dôkazov, musia vzájomne tvoriť kompaktný a presvedčivo pôsobiaci celok, ktorý aj nestranného pozorovateľa uistí o spravodlivom rozsúdení veci. V súdenom prípade nemožno hovoriť o splnení zmienenej zásady, lebo súdy prikladali osobitný význam svedeckej výpovedi konateľa firmy [REDACTED], na ktorej osobitne vybudovali konštrukciu zamietnutia žaloby. Pritom súdy celkom evidentne ignorovali zásadný obsahový nesúlad svedeckej výpovede konateľa firmy [REDACTED], ktorý prišiel pred súdy s modelom hodným označenia totálny účtovný nezmysel.“

Sťažovateľ namieta aj záver krajského súdu, podľa ktorého nebolo preukázané odovzdanie peňazí, a argumentuje, že je v rozpore s obsahom súdneho spisu. Sťažovateľ

Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Z časti I tohto uznesenia vyplýva, že sťažovateľ podal proti napadnutému rozsudku krajského súdu prostredníctvom okresného súdu 8. februára 2017 dovolanie. Spis vzťahujúci sa na konanie vedené okresným súdom pod sp. zn. 14 C 46/2014 nebol do času rozhodovania ústavného súdu o sťažnosti predložený na rozhodnutie o dovolaní najvyššiemu súdu. Okresný súd v súčasnosti vykonáva procesné úkony spojené s doručovaním vyjadrení žalovaných k dovolaniu podanému sťažovateľom.

Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom ochranu základných práv a slobôd poskytuje v zmysle ústavy primárne všeobecné súdnictvo („ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a ústavný súd až subsidiárne.

Zmysel a účel princípu subsidiarity, ktorý je vyvoditeľný z čl. 127 ods. 1 ústavy spočíva v tom, že ochrana ústavnosti nie je a podľa svojej povahy ani nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti *ultima ratio* inštitucionálny

mechanizmus, ktorý sa uplatní až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad vyplývajúcich z § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde (porovnaj m. m. III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05, II. ÚS 156/09, I. ÚS 480/2013).

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Ústavný súd v súvislosti s posudzovaním podmienok konania o sťažnosti sťažovateľa poukazuje aj na svoj ustálený právny názor (m. m. IV. ÚS 177/05), podľa ktorej vyčerpaním opravných prostriedkov alebo iných právnych prostriedkov, ktoré zákon sťažovateľovi na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov, nemožno rozumieť už samotné podanie posledného z nich oprávnenou osobou (v prípade sťažovateľa podanie dovolania), ale až rozhodnutie o ňom príslušným orgánom.

Zo skutočnosti, že sťažovateľ podal proti napadnutému rozsudku krajského súdu dovolanie, o ktorom bude rozhodovať najvyšší súd, vyplýva, že sťažnosť je ústavnému súdu podaná predčasne, keďže existuje iný orgán verejnej moci (najvyšší súd), ktorý je oprávnený poskytnúť ochranu základným právam a slobodám sťažovateľa. Posudzujúc jeho sťažnosť ústavný súd konštatuje, že prijatím jeho sťažnosti na ďalšie konanie by došlo k vzniku ústavne neakceptovateľného stavu, keď by v zásade o rovnakej veci rozhodovali paralelne dva orgány súdneho typu – najvyšší súd a ústavný súd, čo nie je v podmienkach právneho štátu rešpektujúceho princíp právnej istoty prijateľné. Vzhľadom na skutočnosť, že uplatnenie právomoci dovolacieho súdu vo veci sťažovateľa predchádza uplatneniu právomoci ústavného súdu, možno považovať podanie sťažnosti ústavnému súdu ešte pred rozhodnutím dovolacieho súdu ako predčasné (m. m. IV. ÚS 142/2010, IV. ÚS 467/2013). (m. m. II. ÚS 393/2014, III. ÚS 632/2014, IV. ÚS 146/08, IV. ÚS 420/2011).

Ústavný súd pripomína, že aj pod vplyvom judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva vo svojej rozhodovacej činnosti zastáva názor (napr. I. ÚS 169/09, I. ÚS 289/09), podľa ktorého v prípade podania mimoriadneho opravného prostriedku (dovolania) a súbežne podanej sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je takáto sťažnosť považovaná za prípustnú až po rozhodnutí o dovolaní. Zároveň ústavný súd v tejto súvislosti vo svojej judikatúre uvádza (napr. m. m. I. ÚS 184/09, I. ÚS 237/09, I. ÚS 239/09, IV. ÚS 49/2010, IV. ÚS 453/2010), že lehota na prípadné podanie sťažnosti po rozhodnutí o dovolaní sa považuje v zásade za zachovanú aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu, s výnimkou prípadov, keď to konkrétne okolnosti veci zjavne vylučujú. Nie je preto dôvodné, aby sťažovateľ v prípade podania dovolania podal zároveň aj sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, pretože aj za predpokladu, že by dovolací súd dospel k záveru, že dovolanie nie je prípustné, nemožno sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy smerujúcu proti rozhodnutiu, ktoré predchádzalo rozhodnutiu dovolacieho súdu, odmietnuť pre jej oneskorenosť (porovnaj k tomu aj rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva z 8. 11. 2007 vo veci Soffer proti Českej republike, sťažnosť č. 31419/04, alebo rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva z 12. 11. 2002 vo veci Zvolský a Zvolská verzus Česká republika, sťažnosť č. 46129/99, a jeho body 51, 53, 54).

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd pri predbežnom prerokovaní uplatnením zásady *ratione temporis* odmietol sťažnosť sťažovateľa podľa § 25 ods. 2 v spojení s § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde ako neprípustnú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 1. februára 2018